

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Dominica secunda post penthecostes. Sermonis quinquagesimiprimi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

duxerunt eos. nā ut dicit Aug. 9. de c. dei Ignorancia iudicis
vt plurimū est calamitas innocētis q̄ si aliquis diceret ignorā-
tia jūdiciis posse corrigi p̄ subiectos. quasi r̄ndens dicit: nō est
discipulus sup maḡm: vt error magistri possit corrigi p̄ disci-
pulū. ino sufficiat discipulo imitari maḡm. vñ addit: pfectus
aut om̄s erit si s̄i sicut maḡ eius: pfectio namq̄ discipuli ē di-
sciplina maḡi. Scđo nō est iudex idoneus qui graueib⁹ de-
tinet criminib⁹ etiaj si habeat iuris noticiā. vnde subdit aliam
pabolam: quid at vides festucā: i. passionē aut leue peccatum
sciat ire aut iocosi verbī. vel etiaj temptationis carnis: in oculo
fratris tui: qui tamē oculum non excecat. licet turbent: tra-
bem antem: id est magnum peccatum vt odīū. adulterīū. vici-
um contra naturā. et alia huiusmodi. que merito trabes dicū-
tur quia magno impetu in transuerso anime posita. ad profū-
da trahunt inferni: que in oculo tuo est non cōsideras: qz reli-
cta sui cōsideratione. aliorū considerat culpas. tercō nō est ydo-
neus aliorum corrector. qui se non pri⁹ correxit. vnde subdit:
aut quo potes dicere: ferendo sīnā. fratri tuo. fr̄ sine eiūcā aut
absoluēdo. aut corrigeō. aut sacramēta ecclie misstrādo: festu-
cā de oculo tuo. ipse at in oculo tuo trabē nō vides. hoc ei dicē
nō p̄t sine cōsuone sui si p̄t̄m eius sit notum. nec dicere potest
saltē sine rephensione p̄prie cōscie: si peccatum sit occultum qz
non vult dom̄m vt correctionis assumat officium. qui p̄priis
est peccatis obnoxius. vnde Jo. 8. qui sine peccato est vestrum
in illam lapidem mittat. q̄rto documentuz adiungit. ypocrita.
ypocrita d̄ silator. et reuera peccator corrīgens aliū ypocrita ē
quia actu correctionis se imunem ostendit a peccato. cū non sit
Eiūce primū trabem de oculo tuo. hic est rectus ordo vt primo
seipsum corrīgar. vñ Gre. duzz est vt qui nescit tenere modera-
mna vite sue: iudex fiat alieni Eccl. 2. noli q̄rere fieri iudex:
nisi valeas virtute irrumperē iniquitates: & tūc p̄spicies. i. p̄fē-
aspicies: vt educas: auctoritate regimis: festucā de oculo fr̄is
tui. qz liz iudex sit sup̄ior auxitate regimis. fr̄ tñ ē p̄itate fidei &
vocacōis & iō fraēne dēt corrīgere. in omnib⁹ istis vt dicit Basili.
disiderandū est q̄tē sit difficultatis alios iudicare. qz optet q̄ p̄-
mo seip̄os dispiaciāt et emendet. qd̄ videt grauissimū ommuz:
qz cū oculus cuncta videat exteri ora. tñ sup̄ se vīsu non vītūr.
ita et noster intellectus: cū alienuz velociter coiectat p̄t̄m. len-
tus est tñ p̄prios p̄uidere defectus z.

Dominica secunda post penthecostes.
Sermonis quinquagesimiprimi.

Homo quodam fecit cenam magnam et vocavit milites eum.
 • Luc 14. si homines sicut bestie solam haberent naturam sensibilium mirum non esset eos tam ardenter psequebatur bona corporalia ceteris animalibus munia
 Nunc vero habentes discretis iudicium et rationis inuestigationem multum sunt reprehendendi. quod vera bona rationis eis propria querere omittunt solis sensibilibus inherentes. et id sicut ad cenam non fuerunt intromissi qui voluit probare boues et qui volebant videre villam a qui duxit uxorem. ita tria haec vicia. scilicet cupiditas carnis. cupiditas oculorum. et superbia vite. celestem priam claudunt mundi amatorem. unde vobis. Vix villa boues et cenam clausere vocatis. Quidus cura caro celum clausere renatis. de hoc igit similitudinis figura agit in primo euangelio quod in tres partes dividitur. in qua secunda tangit dominam magnificenciam. Secunda. subditur humana negligencia. ibi. et sperant omnes. Tercio postponitur iusta sententia. ibi. Tunc iratus est. Circa primum divina magnificencia in tribus ostenditur. primo in preparatione magna cena. magnifica enim est magna facere. unde dicit: homo quidam. iste homo enim Ciriulus deus per est. non secundum nature veritatem. sed quod ad similitudinem eius conditus est homo. vel ut dicit doctor grecus. homo est ratione benignitatis et misericordiae ad homines. Postea etiam dicit quod iste homo christus est ratione veritatis. nature quia verbum caro factum est. nomen proprium ipsius subtiliter quia mysterium nominis eius nulla potest creatura comprehendere. Psal. 9. vocabitur nomen eius admirabilis. sed describitur communim nomine discreto cum dicitur: homo quidam: homo quidam ratione veritatis nature. sed quidam ratione singularitatis proprie. cuius singularitas in multis apparet primo in uincula ad verbum. Hebrei 1. cui enim aliquando non dico hominem sed etiam angelorum dixit pater filius meus es tu. ego hodie genui te singularis in innocentia. Eccl. 2. virum de mille unius regni singularis in origine quod exceptus de spiritu sancto et natu de virginine. Psal. 53. generacione eius. quod enarrabit. singularis in parte. Quarto. 24. data est mihi omnis pars in celo et in terra. singularis in salvatione. quod non est datum aliud nomine homino sub celo. in quo oportet salvos fieri credentes. Act. 4. singularis in redencione. quod non est inueniens nec in celo nec in terra nec sub terram quod est dignus apire liberum redemptionis nostre et solunere singulata eius. nisi hic agnus innocentis qui tollit peccata mundi. B. ut dicit apostolus. 5. fecit et preparauit: Cenam magnam: Cena ista refatio vite eternae est

Sermo

est. Lut. 22. ego dispono vobis. sicut disposuit mihi pater. vt
eda tis et bibatis super mensam meam hoc. nec illa refectio carnaliter intelli-
genda est. sicut credidit saraceni se in vita eterna debere uti co-
mestibilibus. et a deo carnalibus turpis enim esset talis vita eterna
sed est spiritualiter ista refectio intelligenda. nec enim corpus tunc indi-
gebit tubo quoniam sanctorum nec esurient nec sicient amplius. sed ista refec-
tio erit in glorioso amine clare. dum vivendo gloriose germando
et perfecte illi inherendo. et bene ista beatitudine cena dicitur quod sicut
cena parat declinante die. postquam nulla est refectio. sic vita eter-
na datur post vitam mortalem. ubi nihil aliud expectat. Est enim
cena magna immo maiorum immo maxi materia. adeo ut eius imensitas
in cor hominis non possit ascendere. Ista. 64. oculis non vidit. nec
auris audiuit. nec in cor hominis ascendit hoc. Alterum enim Cirillus
tenet ista magna sacramentum est corporis et sanguinis domini nostri Iesu
Christi. quo resurgunt anime dignae summatum. Jo. 6. caro mea vero
est cibus tuus. ista refectio cena dicitur. et dicit magna. et dicit sacerdos
ab homine Christo. cena quidem non ex hoc solo. quia hoc sacramentum sicut
institutum in cena domini. sed etiam ex proprietate vocabuli. dicit enim cena
a cenon quod est nouum. et revera hoc sacramentum renouat mentem
ab omni vetustate. propter repletum in bonis desiderium tuum. renouabit
ut aquile inuentus tua. vel dicit cena a cenon quod est omne. quia
ut dicit Urbanus papa in hoc sacramento spiritualium omnium dul-
cedo carnis matrum quasi in suo fonte potatur. vel dicit cena a cenon quod
est umbra quod sub umbra accidentium panis et vini verum sanguini
nem et carnem sumimus. can. 2. sub umbra illius quem desiderauerat
sevi. et fructus illius dulcis est gutturi meo. dicit etiam ista cena
magna. quod non quicquid cibus in ea patitur est sed ipse qui dat esca
omni carni. magnus et filius altissimi. iste cibus magnus est et non
ibilis. primo quod celestus. sap. 16. panem de celo prestat eis. Jo. 6.
ego sum panis viuus qui de celo descendit. 2. cibus est angelicus.
propter panem angelorum manducavit homo. 3. cibus est vivificans
vnde Augustinus. super Jo. cum enim cibus et potus id appetat homines. ut non
esuriant neque sitiatur hec vaciter non prestat nisi iste cibus et potus. quod
eos a quibus sumuntur mortales et incorruptibles facit ultimo iste
cibus est deitatis. unionem enim inter nos et deum facit. et nos auertit
in ipsum Augustinus. 4. nesciis tu me mutabis. sicut cibus carnis tue in
te. sed mutaberis in me. Jo. 6. qui manducat meaz carnem et bibit
meum sanguinem in me manet. et ego in illo. ultra vienam tenet ista fe-
citur Christus ipse nec enim virtute merita cuiuscumque hominis fieri potest. nisi
in sermone Christi. vnde Augustinus. de eccl. dog. dicit hoc sacramentum non in
merito delectantur sed in verbo efficiunt creatoris. et Ambrosius.

li

libro de sacramentis. vbi xp̄i verba accedunt ad panē & vīnu. est sanguis & corpus. dñm etiā audi dīcentes. accipite & comedite ex eo omnes. hoc est corpus meum. et ante verba christi calix vīno & aqua est plenus cum autem verba christi prolatā fuerint. sanguis efficiat sc̄do diuina magnificēta amēdat in multorū vocacōe: et vocavit multos. ad cenā vīte eterne vocati sūt multi. oīs videlicet multitudo credētū. i. Pe. 5. deus oīs gracie vocavit nos sc̄z credentes in eternā suā gloriā. Est em̄ deus liberal & magnific⁹. vñ vult multis amūnicare maiestatis sue gloriā prima. Thi. 1. vult oīs hōies saluos fieri et ad agnitionem veritatis puenire. C. Tercio amēdat dei magnificētā a missione serui: et misit seruū suum. Iste seruus vt dicit Ciril. xp̄us est qui cū esset naturalit p̄i equalis eximauit semetipm formā serui accipiens. cuius missio eius est incarnatio vñ Aug. eo intelligit missus quo incarnat⁹: hora tene: i. tpe gracie quo xp̄s est missus. Gal. 4. at vbi rem plenitudo tpis misit deus filiū suū ēc: dicere inuitatis vt venirent: vñ clamat iste seruus Mat. 11. venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis ēc: qz iā parata sūt oīa: ante xp̄i aduentū nonduz erat ista cena parata. qz nullus poterat ingredi vitā eternā. H. imōlato xp̄o vt dicit Gre. p̄i celestis regni aditus sicut at xp̄s fuit missus a p̄e. vt inuitaret vocatos ad cenā. ita ipse seruos suos apostolos misit. et mittit predicatorēs. vt dicant nobis. ve nite ad cenam. quia parata sunt oīa. Jo. 20. sicut misit me p̄. et ego mitto vos. festinamus igit̄. vt dicit Ber. ad locum tutiōem. & ad agrū vbericōem. ad pastum suauorem. vt habitemus sine metu abundem⁹ sine defectu epulemur sine fastidio et Ciprianus p̄eremus inquit et curramus ad patriaz nostrā vt viderem possumus vt parentes salutare valeam⁹. magnus illic carozum numerus nos expectat parentum. fratrū. filiorū frequens nos copiosa turba desiderat. iam de sua incolumente securi. adhuc de nostra salute solliciti ad hōz aspectū venire magna nobis et illis erit leticia.

Secunda pars.

Ecundo cum dīatur Et cōperunt omnes ēc. tangitur humana negligēcia. qua peccatores amantes temporalia extulit se de spiritualib⁹. et diuisidit in tres partes In prima generaliter ponit vocatoꝝ ex cōfessionē: Et cōperunt se simul omnes excusare: Greg. ecce homo diuines inuitat. et paup occurzere festinat. et tñ ad dei inuitamur diuiniū et excusamus. offert ergo deus quod rogare debuit non rogatis dare vult. qd vix sperari poterat. et tñ sit

f1

Sermo

omnes excusant. unde sicut frequenter contingit. q̄ volentes se excusare accusant. ita oīs excusatio ab ingressu vite eterne accusatio est. nulla em̄ pōt̄ huc excusatio cadere. oēs se excusant. et si nō v̄bo saltē cogitatu. saltē factō. et videm⁹ q̄ excusant se iuuenes ab ista tena volentes interim vti cretura. tanq̄ in iuuentute sua sapie. 3. et dicit⁹ q̄ in senectute auertent. isti sūt vt dīc Aug. 8. aſſel. miseri adolescentes. q̄ petūt a deo atinētiā et castitatem. h̄ nolūt eā adhuc habere. tūtūt em̄ cito exandrit̄ et lanari a morbo stupisce. quē pōc⁹ volūt zpleri q̄ extingui. Iē excusant se antiq̄ de defectu etatis. Quidā de impotēcia. cum nihil tñ impossibile deus mādauerit. Quidā de sollicitudine rei familiaris. Quidā se excusant q̄ in fine vite peniteat. nō aduententes q̄ finis vite ē ad p̄mū nō ad meritū. que oīa attingunt ut dīc Eze. p̄p̄e: dr̄am sp̄uabū deliciarū et co:palū. corpales em̄ cū nō habent valde desiderant̄. habite vero fastidium. h̄ sp̄ rituales nō habite sūt in fastidio. habite at̄ in desiderio si igitur gustarē hoīes q̄ suavis est dñs. a aliquē ardorē celestis cene p̄tiperent. pfecto ad sp̄uales delicias curserent. nūc vero infedū habent gustū sicut febricitates. vñ illam nō sentiunt dulcedimē

E Sc̄do in spāli ponunt̄ tres excusationes. quaz p̄ma est superborū. qui amant dn̄ationes mūdi: prim⁹ dixit: p̄mia excusatio est de p̄mo vīto qđ est supbia: villa em̄i: Aug. in villa empta dn̄atio notat. qui em̄i habet villaz. regioni et incolis dominat̄. et bene dīr̄ ē empta. quia magnis p̄culis laborib⁹ et tribulationib⁹ emitur. dominatio. et necesse habeo: necessitas ista assumpta est nō coacta: exire: per istaz dominationē exit homo a seipso. q̄ relido p̄p̄io regimē et dominationē sui ipsius. ambit exterioruz regimē: et videre illam: vidēt̄ et diligent̄ attēidunt tyrāni. ne ista villa ab eis auferat̄ aspirationib⁹ aut alio modo: rogo te habe me excusatū: nō exaudit̄ ista rogatio ex cusationis. nouit em̄ deus eos sic esse dispositos. q̄ si scirent se non haberi excusatos tñ exirent videre illaz villam. Et attende q̄ ista rogatio videt̄ esse humilitatis. scūnt em̄ superbi q̄ nunq̄ exaltat̄ nisi humilitas q̄ vt dicitur Eccl. 9. odibilis est coram deo et hominib⁹ supbia. nō em̄ supioem aut parē patitur et ideo vt p̄ueniant ad intentuz dn̄andi humilitatē quā in cor de non habent verbis ostendunt et gestibus. de quibus Eccl. 9. est qui nequiter se humiliat. et interiora eius plena sunt dolo.

F Deinde ponit secundaz excusationē. que est auarozū: et alter: scilicet auarus. alterum em̄ vicum post superbiam est auaricia: dixit iuga boum em̄i quinq̄z: bos sensu humanum et

li

affectū ei⁹ significat. bos em⁹ nō portat sed trahit. bos etiā pī-
grum est aīal. & recalitrat stimulo ita sensus pīger est ad bonū
et rōni ad bonū stimulāti recalitrat. dicitur at ēē quinq⁹ iuga.
iugū em⁹ est ex duob⁹ bobus. sic et q̄libet sensus duob⁹ utī or-
ganis. vt iugū visus ex duob⁹ est oculis. audit⁹ ex duob⁹ au-
tībo. olfactus in duob⁹ narib⁹. gustus in palato & lingua. tac⁹
aut̄ h̄c sit toto i corpore. tñ vt dicit Aug. voluptas carnis q̄ ad
tac⁹ pīnet geminat est em⁹ intrīsec⁹ & extrīsec⁹. vñ qz due-
sunt manus tac⁹i deserviētes. istos sensus avarus dicit emere
qz bona tpalīa his pīcepta sensib⁹. cū ipsius nō sint. ea tñ desi-
derio sibi vendicat. aut̄ etiā emit. qz magnis pīculis et labori-
bus acq̄uit. et eo pībare illa: tunc avarus pībat iuga boum qñ
expītū. qd possunt tpalīa que sensu desiderant. pībat nāq⁹ vslu-
rarius quid possit pīcumia in lucro. pībat cupidus quid possint
possessione in fructu: Rogo te habe me excusat⁹: si causa excu-
sationis iusta fuisset. dignū erat rogacōem eius exaudiiri. nūc vñ
ro qz rusticā opus pīsūt nobilitati celestis cene. nulla ē ex-
cusationis ratiō. ¶ Deinde ponit tercā excusatōem que
est luxurie: alius dixit: s. luxuriosus: vxorē duxi: ista vt dicit
Aug. voluptas carnis est. q̄ multos impedit. quā voluptatem
honorablem vocat noīe dīngli. qz vt dicit Gre. licet dīngli bonū
sit ad propagandū lobolē dīwīma pīudentia institutū. non nulli tñ
nō fecunditatē plis. sed p̄ hoc desideriū expetunt voluptatis. vel
noīe vxoris appellat. eo q̄ quidā sic fruunt illicitis desideriis.
ac si voluptas esset vxor. & iō nō possū venire: ecce malū huius
vici. qz tenet ligat⁹ aīam. vt ad deū nō possit accedere. etiam
qñ vult. qz vt dicit Basilius. intellectus human⁹ vergens ad
innuditas & illecebros debilis ē ad agendū diuina. dīuetudīe
em⁹ actus carnalis fit cathena necessitatis dīstringens homīne⁹.
vñ Aug. 8. Ies. ex volūtate pīuersa facta ē libido. & dū libidini
seruit. facta est dīuetudo. & dū dīuetudini nō resistit. facta ē ne-
cessitas. Et attēnde q̄ nō rogaunt iste se habēti excusat⁹. qz ho-
mīnes talīi dispositi. freq̄nter erubescunt orare deū. vel qz dīem-
lit et iā iūtantis impi⁹ em⁹ cū m pīfundū venerit vicio⁹ dīem-
lit Tercio ponit renūciatio serui: & reuersus seruus: pīdicato-
res dicunt reuerti ad deū. qñ post exteriores vbi occupationes
redeūt ad seip̄os. de seip̄is dīderantes. et dīmitate⁹ mīna men-
tis dītemplōe mītentes. nūtiauit hec dīo suo. nūtiant pīdicato-
res deo fructū q̄ē fecerūt in pīdicacōe de dueris deūz laudādo
et orando p̄ eis p̄ his vō qui deī vībū dīemnūt dolere & gemere
ante deū qđam annūtiare est. & vt dīc Aug. nō mīdiget de⁹

Sermo

nanc̄s ppter inferiorz sciēcias. q̄ si p̄ eos scientiae fiat. qui om̄ia nouit stabilit̄ & incō mutabilit̄. h̄ nūch sūt. vt deo assistant. eumq; de inferiorib; agendis diligant. Job. 28. mittes fulgurā & ibūt. & reuertēcia dicet tibi adsum⁹.

Tertia pars. 10

Ecclesiasticus dicit Tūc iratus. ponit iusta dsecuta sententia. que triplex est. vñ p̄ma de aliquoꝝ introducōe tunc iratus p̄familias: p̄familias deus est. cui⁹ familia sūt om̄es angeli. om̄es electi & fideles. hāc em̄ familiā ipse creauit. seruat. ordinavit. & distinxit officijs. iuste vero de⁹ irascit de negligēcia hom̄. qui patet p̄ eis eterne vita eternā detinunt. & vñb; cibis implent mentem. Et nota vt dicit Basilij. q̄ deus irascat. nō q̄ passio ire diuine substance accidat. h̄ talis opatio que in nobis fit ab ira sicut punitio dei ira & indignatio dicit. que ira quanto purior & sine passione est. tanto firmior est & grauior. Hier. 10. ab indignatione eius amouebit terra. et nō sustinebūt gētes damnationē ei⁹. et in oratione regia manasse dicit. om̄es paucēt et tremūt a vultu v̄tutis tue et insustentabilis ira amocōis tue sup peccatores. formidinem ire eius nullus poterit sustinē. put legit Apoc. 6. reges terre & principes terre tribuni & diuities. et fortis & ois seruus et liberi abscondent se in speluncis et petris montib; & dicunt montib; et petris. radite sup nos. & abscondite nos. a facie sedentis sup thronū. & ab ira agni. qm̄ venit dies magn⁹ ire ipsoꝝ. & quia poterit stare. I Deinde mādatū imponit. dixit seruo suo exi: debent p̄dicatores exire ab int̄mis contemplationis ad extē. sc̄rem v̄bi denūciationes. Mat. 13: ex̄t qui seminat seminare semen sūsi: cito: quia mōra trahit p̄culum. tpus em̄ breue est. p̄ma Jo. 2. filioli mei nouissima hora est: in plateas et vicos ciuitatis: ciuitas ista mūdus est. cuius platea prospera eius sunt. via vero aduersa mundi. & paupes qui habent substancie defēctum. dicuntur em̄ pauperes. quasi paruz in pera habentes: ac debiles: qui habent virtutis & vigoris defectū: cecos: qui nullius ingenij lumē habent. vt dicit Gre: et claudos: qui redos in operatione gressus nō habent: introduc huc: de plateis em̄ i. de p̄spēritate mūdi ceci introducunt. et claudi. ceci quidē sūt qui p̄culum successū rerum ignorantē qđ futura illis pariat dies. claudi vero sunt qui habent depeauatum affectum ad p̄spēra mundi. vel ceci sunt et claudi. qui scandalizantē peduz aut oculum a se abſcidunt. intentionē viz & affectū mūdi. introducunt em̄ tales ad vitam Mar. 9. bonū est tibi ad vitā ingredi luscū aut claudi. de vias vero i. aduersitatib; mundi introducuntur

paupes. quibus est bonorum taliū detectus. Luc. 6. beati pauperes qz vīm ē regnū dei. introducunt etiā debiles. qui in isto mundo nō habent statū dignitatis. aut potencie prima Cor. 1. infirma mūdi elegit deus. et ignobilia & atemtibilia. vt difundat forcia. Deinde ponit serui obediēcia: & ait seruus. dñe factum est vt impasti. reuera ita fit. vt dñs impauit. qz in regnū eterne btitudinis p magna pte introducunt. qui aut carent temporalib⁹ aut habentes ea cōtenunt. & adhuc locus est. ecce prudens expheatio adhuc certe est in celo locus vacuus. quē pdesti natis oportet impleri anteqz mūdus finiat. Apoc. 6. responsū fuit aīabus sanctis potentiō corporoz̄ resurrectionē. adhuc sustinet modicū tps. donec impleat numer⁹ fīm vīorū.

Hcō ponit sentēcia de quorundaz apulstionē: & ait dñs seruo suo. exi in vias & sepes. in vīs hitant qui multa rerū varietate et aduersitate apellunt. nō figere animū in mūdo. sed eo quasi via pegrinacōis vtī. in sepib⁹ vero hitant quos mūd⁹ despīēs qst extra se abicit: et apelle intrare: apellūt nos intrare ad cenā timor inferni. & etiā aduersitas rerū taliū. vñ Gre. hos elegit deus. quos mūdus despīcit. qz plerūqz ista despediō homīmez reuocat ad seipm. & tanto celerius vocē dei aliqui audiūt. qnto in mūdo nō ad deū cīcius ire apellūt: vt impleat domus mea: domus p̄familias vbi sit eternū dñinium celestis patria est. que magne capacitatiss est. Bar. 3. D ysrahel qz magna est domus dei et ingens latus possessoris eius. Est mūdicie & sanctitatis. ps. domi tuaz decet sanctitudo. Est decoris et pulchritudinis. ps. dñe dilexi decorē domus tue. Est laudis et btitudinis. ps. beati qui habitant in domo tua dñe in secula seculorum laudabunt te. Ad hanc domum suspirabat David dicens. Quam dilecta tabernacula tua dñe virtutis. concupiscit & desicit anima mea in atria dñi. L Nota q̄ quatuor genera hominū introducunt ad celestē cenā. s. cecili et claudi. pauperes et debiles. qui omnes assumunt de q̄tuor fratrib⁹. quorū duo sunt intra mundi huius cūitatez. s. platearū prosperitas. & aduersitas vīorū. duo vero sunt extra mundū. s. status religiosis. qui est in via. et status prelationis. qui est in sepib⁹. sepes em̄ protegit ea que includit. de prelato vero dicitur. Eze. 22. quesivi virū qui interponent sepiem. & staret oppositus atria me p̄ terza. ne dissipare eam. Nota quia celoz̄ regnū quidam violenter rapiunt. et sunt martires. et quicqz carnē macerant. Mat. 11. Ad diebus Johannis regnum celorum vīm patitur. et

Sermo

violentē rapiunt illud. Quidam vero illud furant̄ per atempationem. sicut maria magdalena. que se debat ad pedes dñi audiens verba eius. Quidam aut̄ illud emunt p elemosinaz largitionē. Vnde aug. de spiritu et anima. Ecce inquit venale est regnū dei. eme si vis. tantū valet quantū habes. q̄ si nihil habes tripsum da & habebis illud. Quibusdā vero hoc regnū gratuitō dat. pueris scilicet descendētib⁹ in sacramento eccl̄ie. qui nullis suis meritis salvant̄. Psal. Pro nihilo habuerunt terraz desiderabiles. Quidā vero etiā compellunt̄ intrare virginib⁹ ad ueritati b̄ mundi. et egestate qualis fuit filius prodigus. qui egestate compellus rediit ad patrem. Lu. 15. Psal. Imp̄le fac̄ es eoꝝ ignominia et querent nomen tuū. Tercio ponit metuenda sententia de reprobatione quorundā: dico aut̄ vobis: cuius dīcere infallibile est: q̄ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati sunt: et neglexerunt̄ venire: gustabit ceram meā: ergo vt dicit ḡgo. nemo atemnet ne dū vocatus excusat. cū voluerit intrare n̄ valeat. ¶

Dominica tercia post penthecostes Prima pars sermonis lvi

Rant a p̄ propinquanteꝝ ad ihesū publicani & peccatores vt audirent illuz. ¶ Lu. 15. et Mat. 18.

Quanta sit benignitas dei et māsuetudo circa peccatores. Prese. is euangeliū declarat. in quo primo ostē. dīt q̄ misericorditer deus suscipiat ad se redeuntes. Secundo quanto labore p̄quirat errantes. abi. et ait ad illos. Tercio q̄ diligenti sollicitudine inueiat abeuntes. ibi aut̄ que mulier. Circa primū duo facit. Primo em̄ ponit peccatoꝝ accessum ad ch̄ristū. A Erant a p̄ propinquantes ad ihesum publicanū et peccatores: Publicani dicunt̄ qui exigunt tributū reꝝ venaliū. maxime eaꝝ reꝝ que manigio ferunt̄. Quod q̄ difficulter fit sine peccato ppter implicationē cure secularis. iō inter peccatores dñumerant̄. aut ppter hoc quia prohibita erat iudicis talis exactiō. i. elde. 7. Veditgal tributum in annonaſ non habetis potestatē imponendī. ideo isti tanḡ alioꝝ raptōres. Dicunt̄ publicani peccatores. vñ etiā alio modo dicit̄ publicanus ex eo q̄ publice peccat̄. Nota q̄ peccatores dñt accēdere ad ch̄ristū sicut infirmi ad medicū. paup̄ ad thesauꝝ. eluiriens ad cibū. occis ad lumen. seruus ad libertatē. captiuus ad redēptionē. latatus ad requiez. et mortuus ad vitā. Sunt em̄ peccatores infirmi spiritualiter. i. math. 11. infirmati sūt mente